

СИВИН СУВАР МУБАРАКРАЙ!

РД-дин АХЦЕГЪ РАЙОНДИН ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ГАЗЕТ

ЭПИДЕМГЪЛАР ХЪСАН ТУШ

Коронавирусдихъ галаз алакълу яз районда эпидемгълар пис хъуникди. Ахцегъ муниципалитетдин руководстводи вичин махсус серенжемдалди 21-майдилай районгълйриз лап чарасузал авачиз куьейра къекъуьн къадагъа авунва, гъагъ райондиз фин-хтунин рекъерни агалнава.

«Сельсовет Ахтынский» СП-дин 17-нумрадин къарардалди (21.05.2020) майдин вацран 23-25-йикъара райцентрдин сергъятра кардик квай тлуьн-хъуни члехи туьквенарни (Ахцегъ-Рутул автотрасада оптовый 8 туьквен) агална.

1928-йисалай акъатзава

№21 (8729) арбе

12+

ЩИШ ДУЪНЪЯ

27-май, 2020-йис.

Газет гъафтеда садра акъатзава.

Къимет 10 манат

ХЪСАН СЯТ ХЪУРАЙ!

Ахцегъ районда «Эхиримжи зенг 2020» виринра хъиз, акциядин къайдада кыле фена. Райондин муниципалитетдин къил Осман Абдулкеримова школа акъалтлар авурбуруз тебрикна: «Азиз дустар! Квез и югъ риклин сидкыдай мубаракрай! Зун инанмиш я, куьн куь рикле авай вири мурадрихъ агакъда, гележегда квехъ еке агалкъунар жеда. Къилинди, куьн квехъ инанмишвилиди гъаф зегъмет члуьг, ам бажарагъдин члехи пай я гъавай лугъузвач. Куь вилик ЕГЭ вахгунин, ахпа вузрик екечлуьн, пеше къачуьнин, уьмуьрда куьне куь чка жагъурунин жавабдар месэляар ква. И крар квелай агалкъунарди алакълдайдахъ чун инанмиш я. Гъина хъайитлани, хайи школа, муаллимар, дустар риклелай алудмир. Квез хъсан сят, гъар са карда агалкъунар хъурай!»

Ватандиз лайихлу ватангълиар тербияламиш авунай чи муаллимризни за жуван разивал малумарзава. Къилди чухсагъул за школа акъалтлар авурбурун диде-бубайриз лугъузва, гъелбетда, аялрин нетижаирек абурун члехи пайни ква. Къачур зегъметдай куьн пара къадар сагърай!».

ГЪАЛАР СЕКИН ТУШ

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

Коронавирус! Гъар жуьре рахунар, уйдурмаяр (небылицы) махар, манияр, къундармаяр галаз атай ихътин тлуьгвал-завадди вири дуьнья гъулгуладик, къурхулувилик кутунва. Телевизордай датлана гузвай малуматар гуя дуьньядин члехи дявединбуруз ухшар я. Дуьньяда коронавирус акатнавайбурун къадар 5 миллионни 600 агъзурав, адан умуми къурбандар 347 агъзурав агакънава, Россияда азарлуяр 354 агъзуралай алатнава, къейибурун къадар къуд агъзурав агакъзава. Вилиз таквазвай фендигар душмандихъ галаз дяве, гъайиф хъи, Дагъустандани къызгъин я. 27-майдин официалный делилралди, ина 4300 кас инфекция квай азарлуяр ава, 120 кас къенва, 3900 сагъар хъувунва, парабур «самоизоляцияда» ава. Маса делилралди, республикада медицина зайиф тирвилай вирусдин пневмонияни кваз къенвайбурун къадар са шумуд сефердин артух я, 18-майдиз 700 авай. Аламатдин кар я: ина азардин зарар-нетижаар вучиз ятлани къасухдай чуьнуьхзава, куьмек гун патал гъатта авайдалайни артух къалурна клани чкадал. Месэладик халкъдин къисмет къайгъусуз тушир Руслан Къурбанов хътин къегъалар къаришмиш хъана, абур РФ-дин Президент Владимир Путинлай экъечлайдалай къулухъ гъакъикъат малум жезва, Дагъустандиз куьмекар рекъе твазва, тади гъалда дяведин госпиталар ачухзава.

геж хквезвай, гила и месэлани къайдада гъатнава. Лугъун хъи, азардин вилик пад къун патал чкайрал профилактикадин серенжемар, къилди къачуртла азардин очагар, больницадиз физ-хквезвай рекъер, тади куьмекдин машина, общественный чкаяр дикъетдалди дезинфекция авунихъ еке метлеб авайди анна-мишна, и кар активламишнава.

Месэладин гъакъиндай, гъелбетда, чна Ахцегъ, Рутул ва Докъузпара районра санитарный къилин духтур Арсен Касимовхъ галазни суьгъбетна.

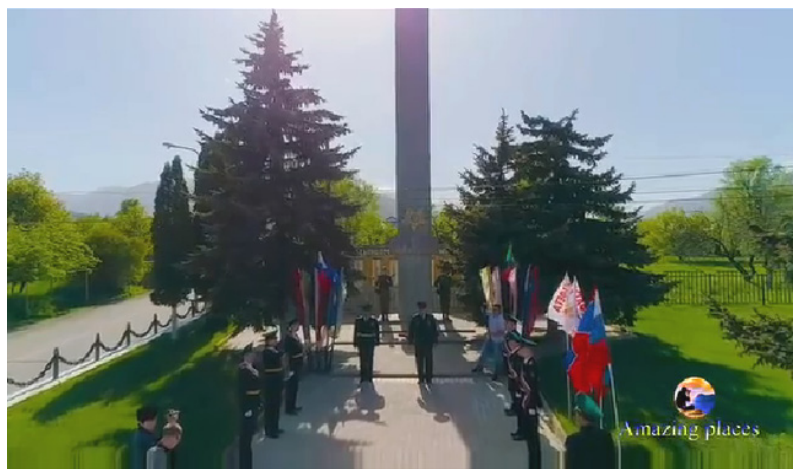
- Гъайиф хъи, инсанри карантиндин истемишунрал амал тавуникди, парабур чпи-чеб клвалин шартлара сагъариз алахъиз, духтурар вахтунда хабардар тавуникди кар яцла гъатна. Гила еке умуд сивин суварин ва гуьгъуьнин йикъара инсанар (гила абур зарафатсуз хаталу тирвилин гъавурда акъунва) клвалера ацукълдайдак, абуру маскаярни бегълеяр алуклдайдак, туьквенра инсанрин арадин дистанцияр хуьдайдак, пешекарри азарлуяр авай клвалера-очагра лазим тегъерда дезинфекцияр къиле тухудайдак ва, вичин нубатда, гъукумдаррини карантиндин къайдаяр жезмай къван мягъкемардайдак кутунва. Алай вахтунда вири и месэляар чи къетлен гуьзчивилик ква. Икл, профилактикадин, дезинфекциядин режимар члурунай чна 13-мартдилай инихъ Докъузпара ва Рутул районрини кваз СП-рин къилерилай 21 протокол, предпринимателрилай 21 (ст.19-7, ст. 6.3, часть 2. Кодекс РФ адм. на-рущ.) суддиз рекъе тунва. Азарлуьрихъ галаз алакълйра хъанвай ва маса уьлквейрай хтанвайбуру мажбури къилди авун патал 216 постановление къенва. Чи предписанийрин истемишунар вахтунда ва дуьз къиле тухун патал Ахцегъ, Рутул, Докъузпара районрин ЦРБ-рин къилин духтурриз игътият хуьнин предостереженияр ганва. Ахцегъ, Рутул (Рутула 70 азарлудикай 23 стационарда къатканва, 40 сагъар хъувунва, 4 кас къенва) районрин гекъигай, Докъузпарада гъалар хъсан я, коронавирусдин анжах кве азарлу ава.

- Арсен духтур, риклиз гъикъван савух кар ятлани, арадал атанвай муракаб шартлара коронавирисдик къенвай кас мусурман къайдайрал кучукунин месэлани ава.

- Эхъ. Хатасувал таъминарун

→3

ГЪАЛИБВИЛИН ЭСТАФЕТАДИН ЛИШАН АХЦЕГЪ РАЙОНДИВ АГАКЪНАВА!

Члехи Гъалибвили 75 йисан гуььрметдай халкъарин арадин «Гъалибвили эстафета» тлвар алай акцияди старт къачунва. Виликан ихътин серенжем 5 йис идалай вилик, Гъалибвили 70 йисан гуььрметдай кыле тухванай. Эстафетадин вилик квай йикъара Хунзах хуьре авай погранкъул-лугъдивай Ахцегърин хуьруьн погранкъуллугъдин аскерри и эстафета къабулна. И серенжемдин лишан вахкун патал Ахцегъ райондиз Хунзахдин сергъятчияр атанвай. И кардиз талуьк шадвили мярекат Ахцегърин хуьруьз гъахъзавай чкадал эцигнавай Ватандин Члехи дяведин йисара телеф хъанвай игитриз хкажнавай Обелискдин патав кыле фена.

Эстафетада 9 уьлкведи ишти-ракна. Адан лишанди 60 агъзур километрдин рехъ атлуда – Россиядин, Беларусь Республикадин, Къазахстандин, Узбекистандин, Тажикистандин, Туьркменистандин, Азербайжандин, Киргизиядин ва Армениядин сергъятар тирвал. Аскерри вичел Георгиевский лента алчуднавай сергъятчийрин дестекдин Гъалибвили миниаюра уьлкведин сергъятрилай тухуда ва адан виридалайни яргъа авай пиплерив агакъарда. Эстафета 5-февралдиз 2 терефдихъай Брестдин къеледа башламишна. Ам 28-майдиз Москвада, Пограничникдин юкъуз, Малум тушир Аскердин сурун патав бегъем жеда.

Роспотребнадзордин делилралди, кеферпатанбурув гекъигай, Ахцегъ районда эпидемгъалар акъван пис туш, гуьзчивилик ква. Къенин йикълалди (27-май) ина 300-ев агакъна ксар тести-роватнава, азардин 26 муг-очаг, 51 азарлу дуьздак акъулднава, 20 даз COVID-19 ва 44 даз внебольничный пневмония тести-к хъанва, 200 далай артух ксар чпин клвалера къилди авунва, райадминистрацияда азардин вилик пад къадай оперативный штаб кардик ква, ЦРБ-дин терапевт хиле махсус госпиталь ачухнава, 4 кас къенва, 5 сагъар хъувунва.

ЦРБ-дин къилин духтур Митгъедин Мурсаловахъ ва духтур-вилин рекъяй адан заместитель Етер Касимовадихъ галаз суьгъетдай малум хъайивал, эвелдай вирибуру месэла саймаз къу-никди гъалар пис патахъ дегиш хъана, духтурарни кваз азарлу я. Ина азар, лугъурвал, гъеле вичин «пикдив» агакънавач. Больница духтурар патал махсус партал-ралди ва лазим медалатралдини дарманралди таъминвиликай рахайтла, гъалар инсанрин сиве-ра авай ихтилатра хъиз, пис туш.

- Азар къведалди чаз НЗ-динбуруни кваз гъич тахъайтла 120 медкостюмар (СИЗ), 15 агъзурав агакъна бегълеяр, 7 агъ-зуралай артух медмаскаяр, гъагъ чарасуз дарманар авай, - лугъуз-ва ЦРБ-дин къилин духтурди. Дугъри я, абур ишлемишайдалай къулухъ са къадар вахтунда четин хъана, вучиз лагъайтла абур къачудай мумкинвал авачир. Гила, чкадал госпиталь кардик акаатайдалай къулухъ алатринни

дарманрин патахъай четинвилер авач. Къилди къачуртла, ахцегъви карчи Асанагъа Агъамугъла-но-ва, Палчаеврин хизанди, РД-дин Халкъдин Собранидин депутат Сафидин Мурсалова, РД-дин Муфтиятдин мергъяматлувилин «Инсан» фондун, ФЛНКА-ди, «Нафта-газ» фирмеди, Ахцегъ райадминистрацияди гъарда вичелай алакълдай куьмекарна, гила Минздравдин куьмек агакъзава: са реомобиль, са тади

куьмекдин машин ганва, герек дарманар хиве къуьна.

- Койка-чкайрин, духтуррин ва медицинадин алатрин патахъ-ай игътияж авани?

- Гъелелиг госпиталда 50 чка ава. Герек атайтла, «Самур» мецетрдинбуруни кваз районда азарлуьриз 150 дав агакъна чкаяр гъазуриз жеда. Пешекаррин патахъай, эхъ, чаз инфекционист, реаниматолог, анестезиолог духтурар герек я. Медоборудованиедикай 8 ИВЛ, кислородный концентраторар, цифровой флюорограф ава. Гъелбетда, хъсан рентгенаппа-рат (авайди куьгъне я) ва гъар са койкадихъ ИВЛ, кислородный концентратор хъанайтла, ваъ лугъудачир. Азар тайинарун патал инсанар тестироватунин карда четинвилер ава. Мазокар шегъеррин лабораторийриз рекъе тваз, анайни нетижаар лап

ЧЕХИ ГЪАЛИБВИЛИН – 75 ЙИС!

ФРОНТДАЙ МИКЪДАДАН ЧАРАР – ВЕСИЯР

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

Ахцегьрин машгьур музейдин Ватандин Чехи дяведин залдин экспонатрин арада фронтда чи аскеррин залан зегьмет, женгерин алакьунар, кьисмет кьалурзавай, абурун кьегьалвилерин гьакьиндай шагьидвалзавай кьетIен ядигарар ава – фронтрин пуд пипIен чарар (конвертар авачирвилей чар гьакI кьат авуна, винел адрес кихъизвай). Абурун тупIалай авур, кIелай кас жувадай аслу тушиз а девирдин зидвилерин гьалара гьатда. Ватандин кьисмет гьалзавай макъамда инсафуз пехи душмандин хура чи аскеррин ватанпересвилерин руьгьдин мягькемвили рикIиз таьсирда. Дяведин дуьзени гьакьикьат, аскеррин рикIин сирер, умудар кьалурзавай абурай гьа девирда чи аскеррин умуми кьисмет аквазва.

Эхь, аскердин пуд пипIени чар вахтунин кьиметлу документдиз элкьуьрнава. Къе жегьилар абуруз тажубвилелди килигзава, амма 75-80 йис вилик почтальонри хкидай абуру фронтдай багьрийрилай хквезвай гьвечIи малуматарни хабарар тир. Анжах гьа ихьтин чарарин куьмекдалди дяведавай аскерри чпин хизанрихь галаз алакьа хуьзвай, багьрийрин рикIериз теселли гузвай. Гьайиф хьи, пара вахтара а чарар мусибатдин «похоронкара» жезвайвилей абурукай инсанриз кьурхуни тир. Асул гьисабдай, женгерин арайрани чуьлдин лазеретра хъизвай куьруь чарарин мана-метлеб адетдинди тир: аскерри чпин ватанпересвилерин гьисеррикай, Ватан душмандикай азад хьувуна кIвализ хутунин умудрикай лугьузвай, фронтдин уьмуьрдин четинвилерикайни дяведин агалкьунрикай хабардарзавай. Четин макъамда, гьелбетда, гележегдиз умудсузвилелди килигзавай фикиррин чарар авай, амма абуру цензурадай акъатна чпин адресатив ахгакьдичир. Лугьун хьи, музейдин вишералди

пуд пипIен чарарикай чна ахцегьви Ибрагьимов Микьдада вичин уьмуьрдин юлдаш Беневшадиз рахкурай чарар хкяна. КIелин.

«Эвелни-эвел, Беневша, ваз ва зи рикI алай Серёжадиз (Сиражутдиназ гьакI лугьузвай) чими саламар рекье твазва. Ина гьакьикьи куьд я. Жив ва аяз ава. За хьсандиз алукинава. Заз авайди анжах куьн саламат хьунин фикир я. Чи подразделениди Гитлеран фашистрихь галаз кьетIивилелди женг чIугвазва. Зун кIевелай инанмиш я хьи, гьалибвал Яру Армиядинди жада, Беневша! Са куьруь вахтуналди, душмандин агалкьунрихь инанмиш хьана, кичI акатнавайбурухьни руьгьдиз усалрихь яб акалмир. Абуру гьакьикьатдани са куьруь вахтунин агалкьунар я. Абуруни фашистрин Германия терг хьунал гьида. Имни Урусатдин халкьари вичин девлетлу тарихда икьван чIавалди тухвай кьван вири дявейра кьачунвай гьилибвилери субутзава. Гилани, са рахунни алачиз, гьакI жада.

Алай вахтунда зун жуван подразделение галаз Москвадин мукуьв гва. Якьин я хьи, ина фашистриз ажал гьатда. Пуд вацран кьене душмандихь галаз тухвай женгера чи подразделениди са шумуд сеферда фашистрин кIеретIар кукIварна. Исятда чун алай чкадал немсери гьилер яргьи авуртIа, абуруз кьуркьушумдин гуьллейер кьисмет жада».

Гьа и чарче ада фронтда авай вичин хтул Гьадиндин адрес рекье тун тIалабзава.

Москва хуьнин женгеррай кхьенвай, тахминан, гьа ихьтин

манадин маса чарче ингье ада вуч лугьузватIа: «...Лап и мукуьвара Гитлеран мурдар кицIериз чи уьлкведи зегьметчирин, адан гьайбатлу рабочий класдин кьагьирманвиленин гьунар аквада!» Обратный адрес: Полевой почта 779,74. Атлуйрин полк, 3-эскадрондин командир М.Ибрагьимов 7-ноябрь, 1941-йис.

«...ВКП(б)»-дин жегейриз кьабулайдалай кьулухь за пIапIрусни гадарнава, ичкини хьвазмач. Нетижада за жуь хьсандиз гьиссезава. Курелди, аскервилерин уьмуьр – им илимдини сагьламвилерин халис мектеб я. Беневша, литература гзаф кIела, иллаки ВКП(б)-дин куьруь курс чира. ТIалабзава зи библиотека саламатдиз хуьн. Ана авай хьтин ктабар гьатун гзаф четин жада. Зи тIалабунар вуна кьилиз акьудайдахь зун кIевелай инанмиш я», - хъизва ада вичин маса чарче.

Адан 1941-йисан декабрдин чарчай чна ихьтин гафар кIелхзава: «Чими рикIин саламар, Беневша! Чун исятда Красногорский шегьерда ава. За ваз хьуйтIуьн фора алай шикил рекье хуьтзава. Зун инанмиш тирвал, гьалибвал чи патал жада. Исятда фашистар чи гуьллейрикай кьайдасузвилелди катзава. Мукуьвара фашистар михьиз тергна, чун кIвалериз хкведа».

«Пакаман хийир, Беневша! – хъизва Микьдада 1941-йисан 27-декабрдиз, - Зун саламат я, заз кIанзавайди вини Серёжадин сагьвал я. ТIалабзава Серёжадин рикIиз вуч кIандатIани це, хьсандиз алуки, герек ада зи кьайгьударвал гьисс авурай. Чна душманар тергзава. За ваз и чар Золотухино хуряй хъизва. Чкадин агьалийри чун гзаф хушдиз кьабулзава, чпихь авай хьсан вуч аватIани, чаз гузва. Халкьдин мурад душман тергун я. И кIвалахни чна агалкьунралди кьиле тухузва. Фашистрал гьалибвал кьачуна, чун кIвалериз хкведа!».

Килиг садра Ватан кIанивилерин,

душман тергунин кьастунин, лап сифте йикьалай гьалибвилехь инанмишвилерин гьиссерив ацIанвай гьихьтин маналу чарар ятIа. Абурай и касдин ватанпересвал, руьгьдин мягькемвал, кьастунал кIевивал аквазва. Дяведин иллаки сифте йисуз гьикьван кьулухь чIугунар, есирвиле гьатунар, кьиникьар, четинвилер авайтIани, абурукай виклеьг лезги офицерди са гафни лугьузвач. Дагьви намус хуьналди, хизандикай фикирзава, ам руьгьламишзава. Фронтдин цIаяра большевикрин партиядик экечIнавай халис коммунист командирди Москва патал женгера хуси кьегьалвилерин чешнедалди аскерар гьужумриз кьарагьарзава. Ва, кьилинди, саки телефвилер авачиз гьвечIи-гьвечIи гьалибвилер кьазанмишзава ва командованиедин патай женгинин шабагьриз лайихлу жезва. Месела, йифен бейхабар са женгина Ибрагьимован регьбервилеквай дестеди кьадаг агакьна душманар тергна ва 45 кас есирвиле кьуна. Ихьтин алакьунар авай жегьил лейтенант командованиеди батальондин политруквиле тайинарна. Амма, Микьдадаз вичин женгинин рехь яргьалди давамардай мукинвал хьанач. Гьайиф хьи, я кIвализ Беневшадинни хва Серажан патав хкведай кьисметни хьанач. 1942-йисан августдиз Смоленский областдин Борицево хуьр фашистрикай азаддай кьати женгина жегьил дагьвидин рикI душмандин гуьлледди кана. Аскерри чпин кьегьал командир 1-сентябрдиз гьуьрметдивди Берёзовая хуьре кучудна.

Ибрагьимов Микьдада 1905-йисуз Ахцегьа зегьметкеш чIехи хизанда дидедиз хьана. ГьвечIизамаз буба Ибрагьим кьена, ам дидеди тербияламишна. Ахцегьрин мектеб акьалтIарна колхозчивиле кIвалахзавай гада Яру Армиядин жергейриз фена, Бакудиз акъатна. Зигьинлу, дирибаш дагьвидин аскервилерин кьуллугьдиз вафалувал акур командири ам атлуяр гьазурдай училищедиз тайинарна. Анаг агалкьунралди кутягьайдалай кьулухь Микьдада юриствилерин курсар акьалтIарна. Рутул, Кьурагь района прокурорвиле кIвалахиз, вичи-вич халкьдин

арада ва кьенепатан органрин кьурулушда лайихлудаказ малумарай жегьил пешекардал Дагьустандин прокурордин куьмекчивилин жавабдар кьуллугь ихтибарна.

Амма немсерин чапхунчийрихь галаз залум дяведи, вирибурун хьиз, Микьдадан планарни чIурна. Ватандин Чехи дяве малумарай гьа сифтери йикьара ам, кIвале свас ва 6 йисавай хва туна, Дербентдин РОБК-дай гьуьгьуьлувилелди фронтдиз фена ва гьамишаллугь гьана амукьна. Гьикьван четинвилер акьалтнатIани, уьмуьрлук гьуьлуьз вафалувал хвейи Беневшади Микьдадан чарарин тапшуругьар-весияр кьилиз акьудна. Хва Сиражутдин намуслу, зегьметкеш инсан яз чIехи авуна. Хьсан кьиметралди школа куьтягьарайдалай кьулухь адав Дагьустандин пищевой техникум кIелиз вугана. Москвада холодильникар туькIуьрзавай управленида кIвалахайдалай кьулухь (1964-1975) Сиражутдини Ахцегьиз хтана, хизан кутуна ва гзаф йисара «Ахтынский» совхоздин емишар хуьдай холодильный комплексдин кьилин инженервиле гьакьисагьвилелди зегьмет чIугуна. Уьмуьрдин юлдаш Махтумахь галаз кьве хвани кьве руш ватанперес халис инсанар яз тербияламишна. Баркаллу чIехи бубадин тIвар алай Микьдада Москвада халкьдин майишатдин Плеханован тIварунихь галай институт кIелна, гьана жавабдар кьуллугьар тамамарзава. ГьвечIи чIавадай спортдал машгьул жезвай ам каратедай мастервиле кандидат я. Кикбоксиндай спортдин мастер тир Аллагькулиди Москвада эцигунрин институт куьтягьна, гьана яшайишдин ва промышленностдин манадин эцигунрал машгьул я. Рушари - Наидади ва Гуьльханумани Москвадин Плеханован институтда управленческий ва инженервилерин чилерин факультетар акьалтIарна, кье халкьдин арада гьуьрмет аваз кIвалахзава, хтулри МГИМО ва меркездин нуфузлу вузар кIелнава. Гьардаз чпин кьени ва туькIвей кIвал-югь, лайихлу аялар, хтулар авай абуру Ватан патал чан гайи рагьметлу Микьдад бубадин весийриз вафалу я.

ЖУМАРТВАЛ КЪАЛУРНА

Ражаудин СУЛЕЙМАНОВ

«Ахцегь район» МР-дин кьил Осман Абдулкеримова агьвалу

ЧИР ХЬУН ХЬСАН Я

Мекьни хьана, сесер чIур хьанвайла, уьгьуьяр акатнавайла, са шумуд газар як регьведай машиндай авадарна, миже хкудда ва аниз вирт ва я шекер алава хьий-

агьалийривай ЦРБ-диз алакьдай куьмек авун тIалабна. И ван хьайи стхяр тир Абдуселим ва Абдул-Керим Палчаеври куьмекун

ида. Йикьа 4-5 сеферда хуьрекидин са тIуруна авайди ишлемишда.

Хренди са мекьивилин азарар алудзавач, ам иллаки жигеррин азарар авайбуру патални гзаф хий-

кетIна. Абуру коронавирусдин вилик пад хуьдай 300 агьзур манатдин кьимет авай шейэр (маска-яр, бегьлеяр, парталар) кьачуна ва 19-майдиз больницадиз вахгана. Идалай гьейри, райондин администрацияди вичин патайни духтурриз 500 маска гана. Меценатри ва райондин руководстводи ЦРБ дарманралди таьминарун чпин гуьзчивилик кутунва.

Коронавирусди гьужум авунвай вахтунда, азардикай хуьзвай алатар, парталар ЦРБ-диз лап чарасуз тир, - кьейдна кьилин духтур Митгьедин Садединовича ва вири больницадин кьуллугьчийрин патай меценатриз, куьмекиз гьазур кьилди ксариз чухсагьул лагьана.

ирлу я. Ада хуквадин кIвалахни хьсанарда. Адакай ихьтин дарман гьазуриз жада: хрендин дуьвулар як регьведай машиндай авадарна, адак некIедин кьаймах кутуна ишлемишда.

МАСКАЯР ПАЙНА

Райондин культурадин Управленидин («УКСМПит») кьуллугьчийри райадминистрацияда, хизанрин членрин кьадар гьисаба кьуналди, чкадин Советдин депутатриз маскаяр пайна. Абуру гьакI хейлин маскаяр жематдиз паюн патал Луткунрин хуьруьз рекье тунва. Ина пандемиядихь галаз алакьалу виридалайни пис гьалар ава. Кьейдин, и серенжемар идалай вилик кьиле физвай «Мергьяматлувал ая» акциядин сергьятра аваз тухузва.

КУЬМЕК АГАКЬНА

Ахцегь райондин 250 хизандив Сулейман Керимован патай куьмек агакьна. Республикадин тереф хуьзвай и меценатди гьар йисуз вичин ватанпересвилерин кьакьан гьиссер кьалурзава. Къе дагьустанвийриз коронавирусдин пандемияди тади гуьз, гьар са шейиниз ыргух игьтияж авай девирда ада мергьяматлувилерин кIвалах иллаки активламишнава. И йикьара Дагьустандин кьиблепатан

Адан мурад райондин сергьятра коронавирусди арадал гьанвай гьалар кьизгьин хьунин вилик пад кьун я.

Эхиримжи делилралди культурадин Управленидин коллективдин кьуватралди саки 6 агьзур санитарный маска туькIуьрнава. Абурукай Ахцегь райондин агьалийриз 2 агьзур маска пайнава. Кьейднавай серенжемар муниципалитетдин вири территорияда кьизгьин гьалар алатдалди активвилелди давамарда.

районриз игьтияжлу 250 хизан патал суьрсетдин кIватIалар (наборар) рекье тунва.

Алава хьийин, районриз недай суьрсет рекье тунин кIвалах Дербентдин Бабуль-Аббас мискIинди ва Ахцегьрин Жуьмя мискIинди чпин хивез кьачуна. И суваблу кардик райондин КЦСОН-дин кьуллугьчийрини чпин пай кутуна.

ГБАЛАР СЕКИН ТУШ

1← патал за теклифзава хьи, больницада кьенвай инсан ферикъат авунин чи вири адетар (мейит чухъун, кафанра тун, капI ала-зун) игътият хуьналди фекьидин ва лап мукьва багърийрин ишти-раквални аваз больницада теш-килна хъиз, гъанлай машиндаваз сурарал тухвана кучудин. Рутула гьакI ийизва. И кар патал чаз ЦРБ-дин дараматдин кьулухъ, инфекциядин кугъне дараматда, ана кьве кIвал са бубат къай-дадиз хкана хъиз, кутугай чка ава. Маса чара аквазвач. Вучиз лагъайтIа, чи района садакай-садак акатнавай и азардин вири дуьшуьшар мейит кучудунихъ галаз алакьалу адетрин мяре-катра (дуьбаяр, сурар, саламар, тазия) арадал атанва.

- Дуьз меслятдихъ галаз вири рази хьун лазим я. Мад са месэла ава. Инфекциядин эпидемиядин шартIара районада гьафтейралди зирзибилар тухун тавуниз куьн гьикI килигзава? Яшайишдин амукьяр йикъан-йикъа михъиз, гьатта райондайни кваз акьудна кIани чкадал райцентрда, гьакI чIехи хуьрерани зирзибилрин ящикрин майданар тамам свал-кайриз – микробрин мяденриз элкьвенва. Гила чими вахтунда кьуд пад пис ниеди басмишзава, инсанри чпин наразивилер малумарзава.

- Гьелбетда, им лап беябур-чивилин, санитариядиз акси хаталу гьалар я. 2019-йисалай Кыбленатан Дагъустандин рай-онра зирзибилар кIватIна тухун региондин оператор тир ООО «Экологика» фирмадал тапшур-мишнава. Чна чалай алакьдай вири жуьредин серенжемар кьабулзаватIани, ада гьар жуьре багъайралди вичин везифаар

тамамарзавач. Гьилевай йисан февралдиз судди «Экологика-дал» 250 агъзур манат жерме илитIна, ятIани хийир хьанач. Мад уголовный делояр къарагъ-арун патал чна прокуратурадиз арзаяр ганва. Район зирзибилри-кай михъуниз мажбурзавай чи ва райпрокуратурадин исковый ар-заяр исятда Мегъарамдхуьруьн районрин арадин следственный отделда ава.

Районда коронавирусдин вилик пад кьунин тамам шикил-гьал кьалурун патал чун Ахцегъ ЦРБ-да кардик кутунвай госпиталдин начальник Исламов Тельман духтурдихъ галазни телефондай алакьалу хьана.

- Гьалар дугъриданни асанти-бур туш. Терапевтический от-деленида вахтуналди тир госпи-таль кардик кутур 13-майдилай азарлуйрихъ гелкьвез чун (зун, Бабаева Айиша духтур, мед-сестраяр тир Наилия, Фаида ва санитаркаяр Зояни Наилия) хьана, гила Дагмара Махмудо-вани Ирена Шуаева духтуррин бригада ава, - лугъузва Тельман духтурди. - Са бубат тадаркла-мишнавай 50 койкадин (лазим хъайитIа лагъана, дегълиздани 5-6 койка эхцигнава) хиле кье, 27-майдиз, коронавирусдин 23 азарлу кьатканва. Дугъри я, сифте йикъара гьар са куьнин патахъай дарвал авай. Мергья-матлувилин «Инсан» фондуни ва Аллагъ рикIел алай кьилди ксарин патай куьмекар агакьайла са кьадар кьил акъудиз жезва. Авайвал лагъайтIа, чна герек дарманрин кьитвал гьиссез-ва. Медтехникадай гьелелиг ишлемишиз чав гвайди кисло-родный пуд концентраторни са ИВЛ я. Иллаки концентраторар пара хъанайтIа ва больницада, азардин очагра, гьакI обществен-

ный чкайра дезинфекциядин кIвалахар кьве кьатда артухариз хъанайтIа, хьсан тир.

- Месэла арадал атай гьа сифте йикъалай чна райадмини-страциядин махсус къарардали коронавирусдихъ галаз женг чIугвадай оперативный штаб тешкилна хъиз, гьалар, тамам-вилелди чи гуьзчивилик кутунва, ара-ара оперативный штабдин, ВКС-дин заседанияр кьиле ту-хузва - кьейдзава медицинадин илимрин кандидат, вахтунал-ди Ахцегъ муниципалитетдин кьилин везифаар тамамарзавай (врио) Мегъамед-Рауф Гъаниева. - Суддин къарардалди казначей-ствода ЦРБ-дин пулдин счётар агалнаваз, гъайиф хьи, лазим дарманар, маса тадаракар кьачуз тежез, бязи четинвилер арадал атана. И кардин гьакъиндай чна РД-дин гьукуматдиз, минздрав-диз са шумудра арзаяр авуна. «ЦРБ-дивай пулдин операцияр жезвач кьван, куьне хъайитIани дарманар кьачуна рекьер хутур», - тIалабна чна РД-дин Минздрав-дивай. Са варз алатнаватIани, месэла гъялиз хьанвач. Гена ЦРБ-да вичин НЗ аваз, гьакI чи ва меценатрин куьмекралди кье азарлуяр герек дарманралди таъминарзава. Нагагъ азар яргъалди давам жез, месэла яцIа гьатиз хъайитIа, гьалар четин я, паталай гьакъикъи куьмекар герек жеда. ИкI тахъун патал чна карантиндин истемишунар кьетIи авунва. Азардин очаграни общественный чкайра гьар юкь-уз дезинфекциядин серенжемар кьиле тухузва. Мад хьлагъин, инсанривай чпин сагъламвал, чан анжах кIвале ацукьуналди, заминвилелди хуьз жеда.

М-С.М.САМЕДОВ

И йикъара чав чIулав хабар агакьна: 82 йисан яшдаваз маш-гъур ахцегъви, райондин виликан регъбер Самедов Мегъамед-Сул-тан Мегъамедмирзоевич кечмиш хьана. М-С.Самедов 1938-йисуз

Ахцегъа зегъметкеш чIехи хи-занда дидедиз хьана. Ахцегърин мектеб, Махачкьаллада хуьруьн майишатдин институт агалкьун-ралди акъалтIарна, производ-стводик экечIна. Яргъал йисара Махачкьаллада гормолзаводдин директорвиле ва республикадин Минсельхозда жавабдар кьул-лугъар тамамарна, карчивилел машъул хьана. 1993-1997-йисара Ахцегъ райондин регъбервиле кIвалахай ам районгълийрин рикIел кар алакьдай, вичин га-фунин иеси тир кас хъиз алама. Адан яргъал йисарин гьакъисагъ зегъмет гьукуматди са жерге ша-багъралди кьейдна.

Мегъамед-Султан Мегъамед-мирзоевич чи арадай акъатунихъ галаз алакьалу яз чна адан хи-зандиз, вири мукьва-кьилийриз, дериндай хажалат чIугунивди, башсагълугъвал гузва. Алаглагъин рагъметдик кваз хъуй!

Ахцегъ райондин руководство

ЯЛ ЯДАЙ ПАРКАР ТУЬКIУЬРЗАВА

М. НАРИМАНОВ

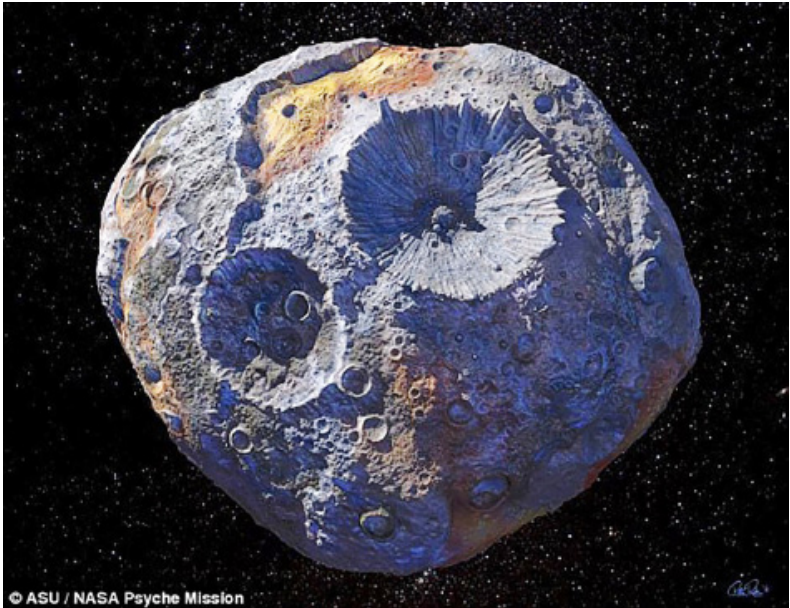
Ахцегъ районада «Къулайви-лер авай шегьердин среда арадал гъун» нацпроектдин сергъятра аваз общественный чкаяр авада-ламишунин рекъий кIвалахар баш-ламишнава. Алай йисуз, рекьерин картадин бинедаллаз, Ахцегъ рай-онда кьейднавай проектдай 2 объ-ект авадахламишда: Хуьруьгрин хуьре авай Мамед Гъажиеван тIварунихъ галай парк (2,586,069 манат) ва Калукрин хуьруьн культурадин ва ял ядай парк (1,447,300 манат).

Калука кIвалахдив эгечIнава. Объектдин пудратчивиле и хуьре хуси карчи Исмаилов Эмир-

бег Юсуфович экъечIнава. Ина кIвалахрин территориядин сер-гъятар тайинарнава, адан бине гъазурнава, эцигунрин материал гъанва ва плитаар тваз башла-мишнава. Истемишунрин би-недаллаз объектдал кIвалахар бегем хъайила паркдин умуми акунрин 3D-дин шикил алай ин-формациядин кьул эцигда.

Эцигунрин кIвалахар тамам-вилелди 8-июндиз бегъемарун фикирдиз кьачунва. Калуквияр патал эцигзавай парк хуьруьнгъ-лийрин рикI алай чкадиз элкьве-да, гьикI лагъайтIа, адакай хуьре машгъуларат ийидай ва ял ядай тек са чка жеда.

ВИРИДАЛАЙНИ БАГЪА АСТЕРОИДДАЛ ЭВИЧIДА

НАСА тарихда виридалайни багъа астероиддал эвичIа. Им иллаки багъа ва илимдиз машгъур астероидридай сад я. Чиликай са акъван яргъа авачир адан кьимет США-дин 10 квадриллион дол-лардиз барабар я. Идалайни алава яз, мукьуфдивди ахтармишайла адан кьимет, аквадай гьаларай, агъзур сеферра артух жеда. Гьеле кьведай йисуз НАСА-ди астеро-иддин патав ахтармишунрин зонд рекъе твада. Астероиддал саки 250 километрдин яргъивал ала. Къизилдин умуми кьадар тахми-нан вири Чилел алай кьадардиз барабар я.

Кьиле тухудай ахтармишунри алмирис чеб тамамвилелди къи-зил-гимишдидай ибарат астеро-идар космосда авани ва я авачни тайинардай мумкинвал гуда. Математикадин вири гьисабун-ралди, им гьакъикъат я. Рахун

Психея астероиддидай физва. И астероиддин 90 % асул гьисабдай къизилдидай ва гимишдидай иба-рат я. Ам вични Марсдин ва Юпи-тердин арада ава. Гъайиф хьи, кье чпин куьмекдалди астероидрал менфятлу шейэр гьасилдай ва абур чилел агакьардай техно-логияр авач. Амма астероиддал эвичIна и месэладиз мукьуфдивди килигдай мумкинвал ава.

Гележегда ихътин ахтарми-шунрин бинедаллаз, чпи гележег-да еке менфят гудай технологияр гъялдай ва Чилин зайиф хьанвай кьатар мад ишлемиш тихийдай мумкинвал жеда. Астероиддив ахтармишунрин зонд «Falcon Heavy» ракетади агакьарда. Гуь-злемишзавайвал, зонд астероид-див 2025-йисуз агакьда. Фикир желбдай кIвалахар гьа и вахтунда башламишда.

Государственное бюджетное профессиональное образовательное учреждение «Аграрный колледж»						
О б ъ я в л я е т						
Прием студентов на 2020 -2021 <u>учгод</u> по следующим специальностям:						
№	Перечень специальностей и направлений	Образовательная база	Срок обучения	Код спец.-й	Кол.бюджетных мест	Квалификация
1	Портной	9 класс	2г 10 мес.	29.01.07	25	Портной
2	Сварщик (электросварочных и газосварочных работ)	9 класс	2г 10 мес.	15.01.05	25	А) Электросварщик Б) Газорезчик
	Мастер растениеводства	11 класс	10 мес.	110401.01	25	Плодоовощевод
Поступающие сдают следующие документы:						
1) Паспорт+ксерокопию 4) Мед.справка №086у, 5) сертификат прививок; 2) Документ об образовании (подленник+ксерокопию) 6.) Копия мед.полиса 3) Фотокарточки 3Х4 – 6 шт. 7.) Справка с места жительства.						
Прием документов с 01.06.2020г по 15.08.2020г Приемная комиссия с.Дхты, ул.Ленина, 18.						

КВЕЗ ЧИДАНИ?

САЛАМАНДРА

Чилел яшамиш жезвай итижлу гъайванрикай сад саламандра я. Къураматдани, цени яшамиш же-дай адан яргъивал 180 сантиметр кьван, заланвал 70 килограмм кьван жеда. И гъайвандин тIвар персерин «цIай» ва «кьене» га-фарикай арадиз атанва. Гъавилий абурун жуьрейрикай садаз цIун саламандра лугъузва. Винел патан акунрай чурчулдиз ухшар ятIани, саламандра абурун жинсиникай туш.

Адет яз, ам гзаф михьи ва кьайи це жеда. Саламандраяр Европада, Кеферпатан Африкада ва Мукьвал тир РагъэкьечIдай пата гьалтда. И гъайванрикай гзаф кьисаяр чкIанва. Месела, дегъ заманадин инсанри, эгер саламандра галу-кьайтIа, инсан кьиникъ мумкин яз, эгер ам цин

гъавиздиз аватайтIа, ядни гъами-шалугъ яз зегъерламиш жедайди яз гьисабзавай. Саламандрадихъ галаз алакьалу махар мадни ава.

ХуьвгIуьн вахтунда саламандра члада гьахъда. Хам, адет яз, чIулав, туракъ ва хъипивал квай ранга-ринди жеда. Вилик квай тапасрал кьуд тIуб ала, кьулухъанбурал – вад. Саламандрайрин жуьреяр 7 кьван ава. ТIебиатда абур 15-20 йисуз, лап чIехи жуьреяр лагъайтIа, гьатта 55 йисуз кьван яшамиш жеда. ТIебиатда саламандрадин душманар гьуьлягъар, кьушар ва йиртижи балугъар я.

ФОССА

ТIебиатда чаз гьатта ванни тахъай, телевизордайни такур гъайванар ава. Гьахътинбурукай сад Мадагаскарда яшамиш жезвай фосса тIвар алай вагъши гъайван я. Винел патан акунрай гъевчи пумадиз ухшар тирвилей ам гзаф вахтара кацерикай яз гьисабзавай.

И вагъшидин бедендин яргъи-

вилел 61-80 сантиметр, кьакъан-вилел 37 сантиметр кьван жеда. Тумунин яргъивал саки бедендин яргъивилиз барабар я. Фосса тIиш гъевчи, заланвал 7-12 килограмм кьван жедай гъайван я. Адет яз, и вагъшияр муьрхуь рангунинбур, амма кьериз-цIаруз чIулавбурни жеда.

Фоссайри чпин магъараяр та-мара туькIуьрда, амма тIуьн жагъ-урун патал абур кул-кусар авай гегъенш чуьллерани гзаф вахтар акъудда. Гъуьрч авунин гьерекатар абур гзафни-гзаф йифен, гагъ-гагъ хурушум вахтунда кьилиз акъ-удда. Недай суьрсет яз фоссайри нек хъвадай гъевчи гъайванар, кьушар, гьашаратар, чурчулар ва хур галчIурдай маса гъайванар ишлемишда. Бязи вахтара абур Мадагаскарда бул тир лемуррални гьужумда. Пацарин ва тумунин куьмекдалди фосса тараризни регъятдиз акяхда. Адан сес кацин сесиниз ухшар я.

ЛИТЕРАТУРАДИН ЧИН

Севинжи МУРТУЗАЛИЕВА

ВУН РИКІЕ АВАЗ,
ГУЪЗЕЛ ЯР

Цавай гыда кызилд зарар,
Теснифда цийи авазар.
Хъуьтгуькай ийида гатфар,
Вун рикіе аваз, гуьзел яр.

Бахчадани цада цуьквер,
Ви ашкыдай ийиз хъуьрер.
Ийида за лезги кыуьлер,
Вун рикіе аваз, гуьзел яр.

Авадарда далудилай,
Дабандал кьван ярghi кифер.
Дуьнья фида зи рикіелай,
Вахъ галаз ийирла сирер.

Ваз лугъудай ширин чIалар,
Ваз багъишдай кьван савкъатар.
КIула кьада бахтунин пар,
Вун рикіе аваз, гуьзел яр.

ЧIулав вилер изва агал,
Вун ахварай акун патал.
Аллагъдизни ийиз дадар,
Вун саламат хъун, гуьзел яр.

Чун сад садаз кыismet хъана,
Хъурай чаз уьмуьр бахтавар.
Чи хизанда гъуьрмет хъана,
Гуй Аллагъди берекатар.

ХАЙИ ХУЪР

Кимин юквал хуьруьн булах,
Цава кьушар ягъизвай чарх.
Гуьзел мезреяр гьар патахъ,
Галай гуьзел хуьр ава чахъ.

Хуьруьз кьаншар кьвазна сурар,
Халис женнет багъдиз ухшар.
Ана ава хуьруьн агъалияр,
Квез Аллагъди гуй женнетар.

Инсанариз гуй кьуватар,
Хуьз кIанидаз хипер малар.
Гуьзел яйлахар ва ятар,
Авай кьени хуьр ава чахъ.

Куьч хъайитIан хуьруьн халкъар,
Яргъал аламаз чеб аквар.
Къуд патахъ гьакI хуьруьн юквал,
Хуьр хуьдай кьванар ава чахъ.

Чеперин хуьр хъурай мублагъ,
Ам гьич ичIи тахъуй, Аллагъ!
Яшамиш яргъа хъайитIан
Хуьр кIандай чанар ава чахъ.

ГЪАМИША ДИДЕ ХКІАНДА

И дуьньядиз фикир гайла,
Гъвечи аял хъижез кIанда.
Дидед кIеме секин хъана,
Къве вил ахвар хъийиз кIанда.

Диде кьакъатай чIулав кьар,
На лугъуди я накъан кар.
РикI гьакъ тийиз хур хъана дар,
Умуд жеда диде ахквар.

Къуьд акъатиз кьведа гатфар,
РикIе амуькда дидед ухшар.
РикIел хквез адан гафар,
Вилел куз-куз кьведа накъвар.

Йисар кьвез физ, жеда яшар.
Къилел кьведа са жуьре крар.
Къвазнавай хъиз диде кьаншар,
Ийиз жеда дердер, гьалар.

Кас жедач вакай хабар кьар,
Дидеди хъиз гуз сабурар.
Са геренда карагда вири
Жув яшамиш хъайи уьмуьр.

Диде заз вун хкIан жеда,
Вун хурудив кьаз кIан жеда.
Чан зи, азиз диде, лугъуз,
Пелез темен гуз кIан жеда.

Ара-ара куь сурарал,
Ийизва за зияратар.
Дидени буба квез женнетар
Гуй лугъуз ийиз дуьбаяр.

Квез Аллагъдин хъуй рагъметар,
Балайриз гурай сабурар.
Гунагърилай гъил кьачуна,
Гегъенш хурай куй куь сурар.

Дидеяр амай балаяр!
Ийиз тахъуй дидед рикI тIар.
Са югъ ава гъамишалугъ,
Диде квекай чара жедай.

КЪАРИ ХЪАНВАЙ ДИДЕ

Дуьньядин бине, азиз диде!
Ви дережа хъурай вине.
Мажбурнама авай хиве
Чан эцигун балад рекъе.

Руш авайда хва хъуй лугъуз,
Хва авайди лув гуз цавуз.
Хцин сивиз, пелез темен гуз,
Зун зи хци хуьда лугъуз.

Эвленмишна, динжна рушар,
Са жуьре туькIуьрна крар.
КIубан тир дидедин гьалар,
Меслятна хциз свас аквар.

Дидени хва тир мегърибан,
Рахадачир галачиз чан.
Сад садаз тир лап пара кIан,
ТIвар-ван авай туькIвей хизан.

Хциз гъана са свас хъсан,
Мехъер авуна эцигна чан.
Фитне пара хъана свасан,
Хциз диде хъана дакIан.

КIвале жеда йикъни шуван,
Гъанвай свас хъайтIа шейтIан.
КIвалин хизан жеда душман,
Лап дидени хайи жуван.

Свасан чIалаз килигда хва,
ТахъайтIа хъижеда чара.
Диде гадарда кIани пара,
Хцин лап атIуда чара.

Дидедин тIвар жеда кафтар,

Хъхъидач мад хъсан гафар.
Кыismet хъайитIа ахмакъ свасар,
ТуькIвей хизан жеда тар-мар.

Кафтар, вун мехкъвер и кIвализ,
Акваз кIандач вун вилериз.
Ухшар я вун жанавурдиз,
Живед кьунвай хъуьтIуьн цикIиз.

Вири свасаркай хъуй къарияр,
Хъурай свасар гъир рухваяр!
Чпиз хъийир авур крар.
Гьалтрай чеб хъиз хъсан свасар.

Чан дидедин рикI алай, свас
Гъуьлуьн диде куьз кIандач ваз?
Нагъакъ чIалар лугъумир заз,
Зун диде я хва ганвай ваз.

КЪАЙГЪАСУЗ ДИДЕЯР

Баладилай ширин нямет,
Жагъидайди туш дуьньядай.
Бала я дуьньядин девлет,
Диде-бубадин рикI шаддай.

Диде жезава кицIикай,
Нехирда авай каликай.
Куьчеда авай вечеркай,
ГьакI цава авай нуькIрекай.

Гьарда вичивай жер жуьре,
Тухузва дидевал кьиле.
Дидеди хвей бала кIвенкIве,
Яб тагайди гьатда кIеве.

Са бязи диде инсанри,
Тухуда чеб лап усалдиз.
Хайи бала гадар ийиз,
КIелекай хъелдай хеб хъиз.

Бала гадариз куьчейриз
Фидай чеб чIуру рекъериз.
Диде гьикI лугъун папариз,
Килиг тийидай балайриз.

Бала хуналди диде жедач,
Хайи бала хвена кIанда.
Мажбурналди бала хуьдач,
Ам пара кIан хъана кIанда.

КъепIинал таз таза куьрпе,
Квахъзава жегъил диде.
Гъуьл, хизан, бала таз кIвале,
Гъуьлуьз хъфизва маса хуьре.

Ава хъи акъуьллу дидеяр,
КIеве тун тийир балаяр.
ЧIур хъайитIан лап дуьньяяр
Къиле тухун дидед буржияр.

Дидеяр ава са бязи,
Баладлай пул пара кIани.
Дуьз тербия гудач вичи,
Язух текъвез бала кIусни.

Баладиз туькIуьрда пенси,
Лугъуз адаз акъул къерид.
Ялгъуз таз авуна вагъши,
ЧIугвадач куьз адан дерди.

ЗУН ШАИР ТУШ

Зун шаир туш, дертэгли я.
АцIай дуьнья заз ичIи я.
Сабур амач зи кай рикIихъ,
Вил галамач гьич са куьнихъ.

Зун шаир туш, я дертэгли,
Сабурдихъ кьекъвезвай авчи.
Экуь дуьнья хъанвай мичIи,
Я немагърум са дишегъли.

Дертэгли я, туш зун шаир,

КхъизватIан са-са шиир,
Квахънава зи ийир-тийир,
Минетзава, зун айибмир!

Дертэгли я, зун шаир туш,
Физ кIандай цавуз хъана къуш.
Жез кIандай гъетера аруш,
Чиликай гьич амач заз хуш.

Дертэгли я, зун шаир туш,
Виридаз шиирар жезвач хуш.
Дердериьх галаз вердиш туш,
Зи гьалдихъ галаз таниш туш.

Зун шаир туш, я дертэгли,
Есирнавай хажалатри.
Чан алатIан, дуьз туш иви,
РикIни, руьгъни, хиялар зи.

Зун шаир туш, дертэгли я,
Дерт эхиз тежез дели я.
Сабурсузвилай векъи я,
Чидач, белки зун гъаси я.

КЪАКЪАН ДАГЪЛАР ЧЕ- ПЕРИН

Марф кьвайила селлер хуьряй
авахъда,
Са кьил фена Каспи гъуьлуьк
акахъдай
Хважам-жам ви кьакъан
кукIвал акахъда
Дамах гавай кьакъан дагълар
Чеперин.

Ярашугъ я ваз тарифар, дама-
хар,
Авай кьацу гуьлчеменар,
яйлахар,
Авач уьлкведа гьич вав кьадай
дагълар
Дамах гавай кьакъан дагълар
Чеперин.

Дагъдин чинал хипен лацу
суьруьяр,
Векъив ацIай мублагъ, кьени
ерияр.
Гьар са чIурал вичив кьадай
эвлияр,
Авай дамах гавай дагъларЧе-
перин.

Вил алаз жеда чун гатфар
атунал,
Ви тIулара «Цуьквер сувар»
тухунал.
Гъейран жеда инсанар ви
акунрал,
Дамах гавай кьакъан дагълар
Чеперин.

ЧАН АЛАЗ АЯ ГЪУЬРМЕ- ТАР

Хва хъайила жеда хвеши,
Цуьк акъудда дидед рикIи.
Хъурай лугъуз са-къве рушни,
Аллагъдиз дад ийида вичи.

Чехи умуд аваз рикIе,
Шумуд бала хайи диде.
Гъайиф лугъуз жегъил бере,
Ялгъуз амуькзава кIвале.

Хва жеда дуьньяд а кьиле,
Рушар гьар сад вичин кIвале.

Къуьзуь кьилихъ гьатна кIеве,
Ялгъуз жезва буба, диде.

Жив хъиз, лацу жеда цIвелер.
Зайиф жеда экуь вилер,
Япариз дуьз кьведач сесер,
Зурзада къуьзуьбурун гъилер.

Квез киних жемир къуьзуьбур,
ШИрин рахар ая абур,
Хабар кьур гаф гъавурда тур.
Къуьзуьбурун хамир хатур.

Чан алаз ая гъуьрметар,
КIани-дакIан кьуна хабар,
Хурув кьуна це теменар,
Амачирла мир гъайифар.

Къуьзуьд хъижедач мад же-
гъил,
И кардиз це куьне фикир!
Къуьзуьбурун хамир гуьгъуьл,
РикIел гъана жуван эхир.

ПАРА КІАНДА ЗАЗ ВАТАН

Пара кIанда заз зи Ватан,
Ватан хуьдай гьар са инсан.
Ватандин девлет накъвни кьван.
Къени хъуй чи азиз Ватан.

Девлетдив ацIанвай дагълар,
Бегьер гудай гуьзел багълар,
Авахъзавай чар-чар вацIар,
Къени хъуй чи азиз Ватан.

Гъейран я зун зи Ватандал,
Акъахнавай лап кьакъандал.
Кифил ягъизвай чубандал,
Ягъизавай шад макъамдал.

Къил хкажна цавун аршдиз,
Акъвазнавай цIийи свас хъиз,
Маншаллагъ хъуй чи дагълариз!
Икрамда за зи Ватандиз.

ИНТЕРНЕТ СА ЗАВАЛ ХЪАНА

Берекатсуз вахт атана,
Ахмакъ кьилер шад хъана.
КIвалах тийиз дад гана,
Интернет-телефон гваз хъана.

Дегиш хъана инсанрин
кьатIунар,
Дегишарна дун, либас,
алукIунар.
Ийизвайбур марифатсуз раху-
нар,
Виждансузри умах ийиз сери-
нар.

Интернетар бул хъана,
КIвалин гьал юксул хъана.
Къил-къиливай кьакъатна,
Хизан михъиз барбатIна.

Интернет лугъур зегъримар,
Вири крарикай гуда хабар.
Бязибуруз дердер, къамар,
Интернетди гуда дустар.

Дуьз ишлемиш тавуртIа, эгер
Инсандин кьилиз яда эсер.
АтIуда лап ви рикIни жигер,
Буьркъуь жеда ачух вилер!

Райондин «Цийи дуьнья» газетдин редакциядин къуллугъчийри Керимова Наидадиз уьмуьрдин юлдаш
МЕГЪМАН
вахтсуздаказ кечмиш хъуниз килигна, дериндай хажалат чIугуналди, башсагълугъвал гузва. Рагъмет хъурай вичиз!

Цийи дуьнья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
**368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.**

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.

Подписано в печать 14:00

Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1450 экз.

Заказ №_____